

A Rodinná oslava

Karinina sestra Sabine má narozeniny. Pozvaný je také Markus. Na oslavě se seznamuje s Karininou rodinou.

Karin: Mutti, Vati, kommt her, ich möchte euch meinen Freund vorstellen. Das ist Markus Schmidt. Markus, das sind meine Mutter und mein Vater.

Mutter: Herzlich willkommen, Herr Schmidt.

Markus: Es freut mich sehr, Frau Dorn.

Vater: Sie sind bei uns willkommen, aber kommen Sie herein, Sie müssen unsere Familie kennen lernen.

Markus: Hier sind aber viele Leute, eure Familie ist so groß?

Karin: Komm, Markus, ich zeige dir alle.

Guck mal, dort sind meine Kusine Ute und mein Cousin Dirk. Mit ihnen sind dort ihre Eltern, mein Onkel Gerd und meine Tante Irmgard. Mein Bruder Peter und seine Frau, meine Schwägerin, sind hier. Ihr Kind, mein Neffe Simon, ist ein Familienliebbling.

Markus: Wer sitzt denn dort hinten? Die Frau ist wohl schon älter, aber sie sieht sehr schön und elegant aus.

Karin: Das ist unsere Großmutter. Sie ist zweiundsiebzig Jahre alt, aber sie ist noch immer munter. Der Herr nebenan ist unser Großvater. Komm, ich stelle dich vor. Oma, Opa, darf ich euch meinen Freund Markus vorstellen?

Opa: Es freut uns sehr Sie kennen zu lernen.

Karin: Da kommt schon unser Geburtstagskind!

Markus: Sabine, ich wünsche dir zum Geburtstag alles Gute und viel Glück. Bleib immer gesund, jung und schön!

Slovíčka

aber	ale
älter	starší
bald	brzy
dürfen	smět
erzählen	vypřávéť
e Familie	rodina
r Geburtstag	narozeniny
s Geburtstagskind	oslavenec
e Gesundheit	zdraví
s Glück	šťěstí
her	sem
herein	dovnitř
hinten	vzadu
e Leute	lidé
r Liebling	miláček
nebenan	vedle
sitzen	sedět
vorstellen	představit
wünschen	přát
Herzlich willkommen!	Srdečně vítám(e)!
Sie sind willkommen bei uns.	Jste u nás vítán.
Kommen Sie herein!	Pojďte dál!
ich stelle dich vor	představím tě
Es freut mich sie kennen zu lernen.	Těší mě, že vás poznávám.
zum Geburtstag	k narozeninám
alles Gute	všechno nejlepší
Bleib immer gesund!	Bud' (zůstaň) stále zdrav(a)!

Infobox

Die Familie

e Großeltern
r Großvater, r Opa
e Großmutter, e Oma
e Eltern
r Vater, r Vati
e Mutter, e Mutti
r Sohn
e Tochter
r Bruder
e Schwester
r Onkel
e Tante
r Neffe
e Nichte
r Enkel, e Enkelin
r Cousin [kuzén]
e Kusine, (e Cousine)
r Schwager, e Schwägerin

Rodina

prarodiče
dědeček
babička
rodiče
otec, tatínek
matka, maminka
syn
dcera
bratr
sestra
strýc
teta
synovec
neteř
vnuk, vnučka
bratranec
sestřenice
švagr, švagrová

Gramatika

Infobox

V němčině existuje důsledná shoda podmětu a přísudku, tzn. že pokud je podmět v množném čísle, je v množném čísle také sloveso. To se někdy neshoduje s češtinou:

Hier **sind** viele Leute.

Tady **je** mnoho lidí.

Dort **sind** mein Vater
und meine Mutter.

Tam **je** můj otec
a moje matka.

3. pád podstatných jmen

se členem určitým:

1. pád der Vater die Mutter das Kind
3. pád **dem** Vater **der** Mutter **dem** Kind

se členem neurčitým:

1. pád ein Vater eine Mutter ein Kind
3. pád **einem** Vater **einer** Mutter **einem** Kind

Jako po členu určitém skloňujeme po zájmenech **dieser** apod. Jako po členu neurčitém skloňujeme po zájmenech přivlastňovacích **mein, dein** ... a po zájmenu **kein**.

Příklady:

Sagst du es **dem** Vater? *Řekneš to otci?*
Sage es **meinem** Vater! *Řekni to mému otci.*
Er sagt es **deiner** Mutter. *Řekne to své matce.*
Sie erzählt das **unserem** Kind. *Vypravuje to našemu dítěti.*

Infobox

Také tázací zájmeno **wer?** – *kdo?* má ve 3. pádě odpovídající tvar:
wem? – *komu?*

3. pád osobních zájmen

1. pád ich du wir ihr
já ty my vy
3. pád **mir dir uns euch**
mně tobě nám vám
1. pád er sie es sie Sie
on ona ono oni vy
3. pád **ihm ihr ihm ihnen Ihnen**
jemu, jí jemu, jim vám
mu mu

Příklady:

Sie erzählt es mir .	<i>Vypravuje mi to.</i>
Er sagt es ihr .	<i>On jí to řekne.</i>
Ich wünsche dir Glück.	<i>Přeji ti štěstí.</i>
Kinder, die Oma sagt es euch .	<i>Děti, babička vám to řekne.</i>
Wie geht es Ihnen , Frau Schmidt?	<i>Jak se vám daří, paní Schmidtová?</i>

Další způsobové sloveso

dürfen – smět

ich darf	<i>smím</i>	wir dürfen	<i>smíme</i>
du darfst	<i>smíš</i>	ihr dürft	<i>smíte</i>
er darf	<i>smí</i>	sie dürfen	<i>smějí</i>

Sloveso dürfen používáme v případech, kdy žádáme o dovození (v češtině je v těchto případech často sloveso *moci*, *mohu*), např.:

Darf ich Ihnen Markus vorstellen?

Smím (mohu) vám představit Markuse?

Rozkazovací způsob sloves

tvoříme od 2. osoby jednotného čísla (*ty*), 2. osoby množného čísla (*vy* – *tykáni* v množném čísle) samostatným tvarem:

2. os. jedn. č.

bleib!	<i>zůstaň!</i>
sag(e)!	<i>řekni!</i>

2. os. množ. č.

bleibt!	<i>zůstaňte!</i>
sagt!	<i>řekněte!</i>

Převrácením slovesa a zájmeny tvoříme rozkaz od 1. osoby množného čísla (*my*) a od 3. osoby množného čísla (*vy* – *zdvořilé oslovení*):

1. os. množ. č.

bleiben wir!	<i>zůstaňme!</i>
sagen wir!	<i>řekněme!</i>

3. os. množ. č.

bleiben Sie!	<i>zůstaňte!</i>
sagen Sie!	<i>řekněte!</i>

Příklady:

Bleiben Sie zu Hause!	<i>Zůstaňte doma!</i>
Sag es dem Bruder!	<i>Řekni to bratrovi!</i>
Mutti, Vati, kommt her!	<i>Mami, tati, pojďte sem!</i>

Infobox

Rozkazovací způsob slovesa *sein* je nepravidelný:

sei!	<i>buď!</i>	seien wir!	<i>buďme!</i>
seid!	<i>buďte!</i>	seien Sie!	<i>buďte!</i>

Cvičení 1.

Doplňte určitý nebo neurčitý člen ve správném pádě:

- Ich möchte _____ Freund
_____ Mutter vorstellen.
- Sag es _____ Vater!
- Ich grüße _____ Freund
und _____ Freundin.
- Hat si schon _____ Freund?
- _____ Großmutter erzählt es
_____ Kind.

Cvičení 2.

Utvořte rozkazovací způsob ve všech osobách:

1. sagen

2. kommen

3. zeigen

4. spielen

5. grüßen

6. studieren

Cvičení 3.

Přeložte:

1. Zdravím vás.

2. Jak se vám daří?

3. Vypravuj mi to!

4. Hned ti to řeknu.

5. Chtěl by nás poznat.

6. Chtěl bych tě představit.

Cvičení 4.

Obměňte smysl vět použitím různých způsobových sloves – **müssen**, **können** a **dürfen** a věty přeložte:

1. Wir _____ hier arbeiten.

2. Er _____ zum Fußball gehen.

3. Ich _____ es noch heute machen.

4. Markus _____ gleich kommen.

5. Sie _____ mit Chris sprechen.

B Markusova rodina

Markus a Karin pokračují v rozhovoru, tentokrát se Karin vyptává na Markusovy příbuzné.

Karin: Erzähle mir auch etwas von deiner Familie, Markus. Ist sie auch so groß?

Markus: Das kann ich nicht sagen. Meine Familie ist ganz klein. Ich habe nur meine Mutter und meine Schwester Sandra. Den Vater habe ich nicht mehr, meine Mutter wurde vor einigen Jahren Witwe.

Karin: Ist deine Schwester verheiratet?

Markus: Sandra ist sozusagen „glücklich“ geschieden. Sie und ihr ehemaliger Mann sind aber immer noch Freunde.

Karin: Deine Mutter arbeitet noch, oder ist sie Rentnerin?

Markus: Sie ist Rentnerin und dazu arbeitet sie. Sie sagt, sie hat zu Hause Langeweile.

Karin: Und was macht deine Schwester?

Markus: Sie ist Ärztin im Krankenhaus. Der Beruf interessiert sie sehr. Ich kann sagen, als Ärztin ist sie gut, sie behandelt uns immer mit Erfolg.

Karin: Ja, ein Arzt im Haus ist ein Gewinn.

Slovíčka

als	jako, než
behandeln	léčit
r Beruf	povolání
ehemalig	dřívější, bývalý
einige Jahre	několik let
geschieden	rozvedený, -á
r Gewinn	výhra, zisk
s Haus	dům
interessieren	zajímat

klein	malý
s Krankenhaus	nemocnice
e Langeweile	dlouhá chvíle
r Mann	muž, manžel
r Rentner, e Rentnerin	důchodce, důchodkyně
verheiratet	ženatý, vdaná
e Witwe	vdova
Witwe werden	ovdovět
ihr ehemaliger Mann	její bývalý muž
sozusagen	takřikajíc, takřka
mit Erfolg	s úspěchem, úspěšně

Infobox

V záporných vyjádřeních typu *už ne* se v němčině používá zápor:

nicht mehr (v přesném překladu *ne více*)

Podobně i u ostatních slov vyjadřujících zápor, např.:

kein mehr – *už žádný*

nichts mehr – *už nic*

nie mehr – *už nikdy*

Gramatika

Předložky

V německém skloňování hrají velmi důležitou roli předložky. Zapamatujme si jednoduché pravidlo:

Pokud je před jménem nebo zájmenem předložka, nesmíme se ptát pádovou otázkou (bez koho, čeho, s kým, čím apod.), ale vždy musíme vědět, **s kterým pádem se předložka pojí!**

Předložky se 3. pádem

Seznámíme se nejdříve se základní řadou předložek:

aus	<i>z</i>	aus dem Haus – <i>z domu</i> aus der Schule – <i>ze školy</i>
bei	<i>u, při</i>	bei der Mutter – <i>u matky</i> bei mir – <i>u mne</i>
mit	<i>s</i>	mit dem Vater – <i>s otcem</i> mit ihm – <i>s ním</i>
nach	<i>po, podle</i>	nach dem Buch – <i>podle knihy</i> nach dir – <i>podle tebe</i>
von	<i>od, o</i>	von dem Bruder – <i>od bratra</i> von ihr – <i>od ní</i>
zu	<i>k</i>	zu uns – <i>k nám</i> zu dem Freund – <i>k příteli</i>

Příklady:

Alles Gute **zu** dem Geburtstag. *Všechno nejlepší k narozeninám.*

Erzähle etwas **von** dir! *Vypravuj něco o sobě.*

Sie sind **bei** unserer Oma. *Jsou u naší babičky.*

Sie ist hier **mit** ihrem Mann. *Je tady se svým mužem.*

Se 3. pádem se pojí ještě řada dalších předložek, se kterými se budeme seznamovat postupně.

Infobox

Předložky **bei**, **von** a **zu** se mohou sloučit se členem ve 3. pádě:

bei + dem	beim	beim Opa	<i>u dědečka</i>
von + dem	vom	vom Vater	<i>od otce</i>
zu + der	zur	zur Oma	<i>k babičce</i>
zu + dem	zum	zum Geburtstag	<i>k narozeninám</i>

Cvičení 5.

Doplňte do věty podstatná jména a zájmena v závorce:

1. Ich gehe mit (er, du, meine Mutter, sein Bruder).
2. Wir sind bei (der Opa, unsere Familie, ihr, sie).
3. Das Buch ist von (der Vater, er, ich, ihre Schwester).
4. Sie erzählt immer von (Sie, er, ihr Freund, ihre Familie).
5. Kommt wieder bald zu (wir, ich, unsere Oma)!

Cvičení 6.

Překládejte:

1. se mnou, s ním, s matkou, s mým bratrem

2. z domu, z pokoje, z práce, z nemocnice

3. u mé sestry, u nás, u tebe, u nich, u babičky

4. od mého bratra, od jeho sestry, ode mne, od vás

5. podle tebe, podle nich, podle knihy, podle mého otce

6. ke strýci, k tetě, k mé sestřenici, k nim, k tobě

Cvičení 7.

Odpovězte záporně podle vzoru:

Vzor: Ist sie verheiratet?

Sie ist *nicht mehr* verheiratet.

1. Ist er noch ledig?

2. Hast du noch etwas ?

3. Hat er noch die Freundin?

4. Arbeiten sie noch hier?

C Seznámení na inzerát? 9

Karin s kamarádkou Antje prohlížejí noviny a hodnotí některé inzeráty na seznámení.

Karin: Komm herein, Antje, setz dich! Möchtest du Kaffee?

Antje: Ja, gern. Karin, darf ich mir die Zeitschrift leihen?

Karin: Bitte, gibt es dort etwas?

Antje: Meiner Meinung nach nichts. Aber doch, hier diese Anzeigen sind interessant! Guck mal:

„Andreas, 28/185, blond, schlank, sucht Partnerin.

Hobbys: Sport, Musik und Computerspiele.“

Karin: Und was sagst du zu dieser?

„Uwe, 30/ 165, ein bisschen dick aber nett, sucht ein ordentliches Mädchen. Hobby: bayerische Küche.“

Wie gefällt dir das?

Antje: Mit diesem Mann muss man das Leben vielleicht in der Küche verbringen.

Karin: Und hier:

„Stefan, 35/175, intelligent, sucht eine Frau, tolerant. Interessen: Motorsport, Sammeln.“

Antje: Was bedeutet das? Er sammelt wohl Motorräder? Seine Sammlung muss aber ganz riesig sein, nicht wahr? Und die Frau muss wirklich sehr tolerant sein.

Karin: Wie glücklich bin ich! Ich muss niemanden suchen, ich habe doch meinen Markus!

Slovíčka

e Anzeige	inzerát
bayerisch	bavorský
bedeuten	znamenat
bisschen	trošku
s Computerspiel	počítačová hra
s Hobby	koníček, hoby
intelligent	inteligentní
e Küche	kuchyně
s Leben	život
leihen	půjčit
s Mädchen	dívka, děvče
e Meinung	mínění, názor
s Motorrad	motorka
r Motorsport	motorismus
e Musik	hudba
niemand	nikdo
ordentlich	pořádný, pořádkumilovný
r Partner, e Partnerin	partner, partnerka
riesig	obrovský
sammeln, s Sammeln	sbírat, sbírání
e Sammlung	sbírka

setzen sich	posadit se
r Sport	sport
verbringen	strávit
vielleicht	snad
e Zeitschrift	časopis
meiner Meinung nach	podle mého mínění (názoru)
Wie gefällt es dir?	Jak se ti to líbí?

Infobox

Vazba **es gibt** – *je, jsou, existuje, existují se používá pro jednotné i množné číslo a následuje po ní 4. pád.*

Např.: Was gibt es Neues?	<i>Co je nového?</i>
Es gibt hier viele Leute.	<i>Tady je mnoho lidí.</i>
Dort gibt es keinen Park.	<i>Tam není park.</i>

Gramatika

Zvratná slovesa

Zvratné zájmeno se přizpůsobuje 1. a 2. osobě v obou číslech:

ich interessiere mich	wir interessieren uns
<i>zajímám se</i>	<i>zajímáme se</i>
du interessierst dich	ihr interessiert euch
<i>zajímáš se</i>	<i>zajímáte se</i>
er interessiert sich	sie interessieren sich
<i>zajímá se</i>	<i>zajímají se</i>

Rozkazovací způsob:

2. os. jednot. č.	setz dich!	<i>posad' se!</i>
2. os. množ. č.	setzt euch!	<i>posad'te se!</i>
1. os. množ. č.	setzen wir uns!	<i>posad'me se!</i>
3. os. množ. č.	setzen Sie sich!	<i>posad'te se!</i>

Některá slovesa mají zvratné zájmeno ve 3. pádě:

ich leihe mir	wir leihen uns
<i>půjčím si</i>	<i>půjčíme si</i>
du leihst dir	ihr leihst euch
<i>půjčís si</i>	<i>půjčíte si</i>
er leiht sich	sie leihen sich
<i>půjčí si</i>	<i>půjčí si</i>

Pozor! Ne všechna slovesa, která jsou zvratná v češtině, jsou zvratná také v němčině,

např.: **lernen** – *učit se* **fragen** – *pát se* apod.

Infobox

V odstavci o pořádku slov v německé větě jsme se dozvěděli, že v německé větě nesmí chybět podmět. Ve větách, kdy v češtině je podmět nevyjádřený, je v němčině podmět neurčitý osobní **man** nebo neosobní **es**.

Příklady:

Es ist sieben Uhr.	<i>Je sedm hodin.</i>
Es geht mir gut.	<i>Daří se mi dobře.</i>
Es regnet.	<i>Prší.</i>
Was kann man machen?	<i>Co člověk může udělat?</i>
Man spielt heute Fußball.	<i>Dnes se hraje fotbal.</i>

Cvičení 8.

Vytvořte vhodnou otázku k odpovědi:

- Ich komme um vier Uhr.
----- ?
- Meine Schwester heißt Sandra.
----- ?
- Wir müssen den Geburtstag feiern.
----- ?

4. Er ist hier.
----- ?

5. Es war ganz gut.
----- ?

6. Sie sucht einen Freund.
----- ?

7. Die Oma erzählt es dem Kind.
----- ?

Cvičení 9.

Přeložte:

1. Posadte se, paní Krausová.

2. Posadíme se zde.

3. Posadí se vedle.

4. Posadíš se také?
----- ?

5. Já se tady neposadím.

6. Půjčím si časopis.

7. Půjčíme si také časopis?

Cvičení 10.

Použijte ve větách místo slovesa *sein* vazbu *es gibt*:

1. Hier sind viele Leute.

2. Was ist Neues?

3. Hier ist kein Park.

4. Ist etwas in der Zeitschrift?

Cvičení 11.

Dosadte do křížovky názvy pro členy rodiny (bez členu):

1. tetina dcera	_ ☐ _
2. mužský
potomek rodičů	___ ☐
3. synova žena	☐ _
4. bratrův syn	_ ☐ _
5. matčin otec	_ ☐ _
6. bratrova
žena	___ ☐ _
7.	☐ _
8. otcova sestra	_ ☐ _
9. tchýně	___ ☐ _
10. sestřina dcera	_ ☐ _
11. otec a matka	_ ☐ _
12. strýcův syn	___ ☐ _
13. sestřin muž	___ ☐ _

Poznámka: ch = jedno písmeno

Co prozradila tajenka?
